

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Første Brev til en højvelbaaren Herre. 1728

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 48. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252802302176/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

DET FØRSTE BREV

Efter Tilbagekomsten levede vi en Maanedes Tid i Sus og Dus, men saa fik min Kammerat et Brev fra sin Moder med Besked om at tage tilbage til London, hvor han skulde være under Opsigt af Magister Georg Ursin, Præsten ved den danske Kirke. Han var bange for at hans Moder skulde blive vred hvis han ikke lystrede, saa han rejste fra mig og tog til London med det samme. Mit Saar, der lige var lægt, brød derfor op igen: jeg fik nye Bekymringer, jeg tabte Modet igen. Den eneste Trøst jeg havde i min Ensomhed og mine Vanskeligheder var det Venskab jeg for nylig havde stiftet med nogle Oxfordstudenter, som ustandselig udbasunerede mine gode Egenskaber og min Lærdom, og alle Vegne udraabte min Dygtighed i fremmede Sprog og Musik. Deres Ros havde den Virkning at mange gik bort fra andre Lærere og søgte mig som hele Byens berømteste Sprog- og Musiklærer. I Virkeligheden var det et Spørgsmaal om jeg var størst som Sprogmand eller som Musiker. Enkelte af mine mere kløgtige Elever opdagede hvor elendig jeg var, men de holdt det pænt for sig selv. De fleste af mine Elever var ustadige, og det kom mig i høj Grad til Nytte. Der var nemlig ikke saa faa der lige snusede til Begyndergrundene, og saa faldt fra efter en Maanedes Forløb. Derved undgik jeg at blive afsløret. Jeg havde endnu en Fordel af Elevernes Flakkevornhed. Der er nemlig en gammel og priselig Skik at man giver dobbelt Betaling for den første Maanedes Undervisning, noget som man kalder Introduktion eller på engelsk »entrance«. Jeg lærte imidlertid selv saa meget af at undervise i Musik, at jeg snart blev anset for én af de bedste Fløjtespillere i Byen, og som Tiden gik blev jeg optaget i en Musikforening, der holder Møder hver Onsdag i Oxford, og som hedder The Musical Club. Ingen bliver optaget i denne Klub uden først at have aflagt Prøve. Da jeg havde vist hvad jeg kunde, blev jeg énstemmigt indvalgt, og siden regnede man mig for ét af Klubbens fornemste Medlemmer.

Efter min Kammerats Bortrejse boede jeg saa alene i

Oxford i omkring ét Aar og tre Maaneder. I denne Tid levede jeg i Sus og Dus; næsten hver Dag inviterede mine Universitetskammerater mig til Frokost eller Middag. Det kalder Studenterne i Oxford »take common«. I lang Tid kaldte de mig ikke andet end »Myn Heer«. Det Navn havde jeg faaet ved en Tilfældighed, og oven i Købet af en Barber, som troede at jeg og min Kammerat var Tyskere. Han vidste ikke hvad vi hed, saa han gentog Gang paa Gang denne Betegnelse for at vise at han ikke var helt blank i Tysk, selv om han i Virkeligheden kun kendte disse to Ord. De omkringstaaende hørte Barberen gentage denne Titel og troede at vi hed saadan, og længe gik jeg udelukkende under dette Navn i Oxford. Det var der jo ikke noget fornærmende i, saa jeg gjorde ikke noget særligt for at rette Misforstaaelsen. Det var maaske aldrig kommet frem hvad jeg i Virkeligheden hed, hvis ikke jeg havde truffet en Student ved Navn Holber. Ham gjorde jeg opmærksom paa at vi havde samme Navn, og da det senere viste sig at vi ogsaa lignede hinanden af Væsen, opstod der et nært Venskab imellem os. Jeg sagde tit for Sjøv at vi nok var af samme Familie. Vores fælles Forfader skulde saa være kommet over til England med Knud den Store.

Jeg maa tilstaa at jeg af mange Grunde føler mig knyttet til Oxforderne. Her er et Eksempel paa deres Venlighed og Gavmildhed imod mig: Da jeg havde boet næsten to Aar i Oxford og tænkte paa at rejse hjem – jeg stod faktisk allerede rejseklar – var der én af mine Medstuderende der bad mig om en Samtale under fire Øjne. Han sagde at jeg skulde bide Hovedet af al Skam og fortælle ham, hvordan det stod til med min Økonomi. Han lovede mig paa hele Kollegiets Vegne en betydelig Sum i Rejsepenge, hvis jeg bare vilde tage imod den. Dette hjertelige Tilbud og den utrolige Gavmildhed der laa bag det gjorde mig næsten stum. Men jeg manglede ikke Penge, saa jeg afslog med Tak. Det er et Spørgsmaal hvilken af Delene der er mest forbløffende, hans gavmilde Tilbud